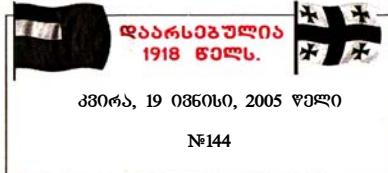

საქართველოს

ჩესტის

გლადიორ ბახუტაშვილი

ქ.მოსკოვის ერთ-ერთ კლინიკაში ხანგრძლივი და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრი, მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, სამედიცინო ბიოტექნოლოგიის ინსტიტუტის დამაარსებელი და მისი უცვლელი დირექტორი სიცოცხლის უკანასკნელ დღემდე, ცნობილი ქართველი მეცნიერი და საზოგადო მოღვაწე გლადიორ ბახუტაშვილი.

გბახუტაშვილი დაიბადა 1931 წლის 23 მარტს ქ.თბილისში, ცნობილი ექიმის, ივანე ბახუტაშვილის ოჯახში. 1955 წელს წარმატებით დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სამკურნალო ფაკულტეტი.

1957 წლიდან დაიწყო მისი პროფესიული მოღვაწეობა პრაქტიკოსი ექიმინფექციონისტის თანამდებობაზე. ამ პერიოდში მან შეისწავლა საქართველოში მანამდე ნაკლებად ცნობილი ტოქსოპლაზმოზის და პნევმოცისტოზის ეპიდემიოლოგია და კლინიკა. გამოკვლევის მასალები საფუძვლად დაედო გბახუტაშვილის საკანდიდატო დისერტაციას, რომელიც მან 1962 წელს დაიცვა. ამის შემდეგ იგი

ლექციებს კითხულობდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ინფექციურ დაავადებათა კათედრაზე, სადაც გაიარა აკადემიური კარიერის ყველა ტრადიციული საფეხური ასისტენტიდან პროფესორამდე. 1967 წელს ქ.მოსკოვში დაიცვა სადოქტორო დისერტაცია. 1966 წელს საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს სანიტარიისა და ჰიგიენის ინსტიტუტში ვ.ბახუტაშვილმა ჩამოაყალიბა ვირუსული და ბაქტერიული ინფექციების განყოფილება, რომელსაც 1972 წლამდე ხელმძღვანელობდა, ხოლო ამის შემდეგ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის ცენტრალური სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორიის იმუნოლოგიის და ვირუსულ დაავადებათა ქიმიოთერაპიის სექტორის გამგე გახდა.

1978 წლიდან ვ.ბახუტაშვილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის სისტემაში მუშაობდა, ჯერ ა.ნათიშვილის სახელობის ექსპერიმენტული მორფოლოგიის ინსტიტუტში ბიოტექნოლოგიის განყოფილების გამგედ, ხოლო 1980 წლიდან ამავე ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილედ სამეცნიერო დარგში.

მისი ხელმძღვანელობით ჩატარდა ექსპერიმენტების ციკლი, რომლის შედეგებს უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა ფეტალური მედიცინისათვის. მიღებულ იქნა საინტერესო მასალები ვირუსული ინფექციების მიმდინარეობაზე იმუნოდეპრესიის გავლენის შესახებ.

მეცნიერული კვლევის ლოგიკამ იგი ბიოტექნოლოგიასთან მიიყვანა. ამის შედეგად 1991 წელს ვ.ბახუტაშვილის თაოსნობით მეცნიერებათა აკადემიის სისტემას შეემატა ახალი ერთეული – სამედიცინო ბიოტექნოლოგიის ინსტიტუტი.

ვ.ბახუტაშვილის მეცნიერული ინტერესები სხვადასხვა დროს მოიცავდა კლინიკური და ექსპერიმენტული მედიცინის ისეთ დარგებს, როგორებიც არის ინფექტოლოგია, ვირუსოლოგია, იმუნოლოგია და იმუნორეაბილიტაცია, სამედიცინო ბიოტექნოლოგია. მან მოამზადა ამ დარგის მრავალი სპეციალისტი. მისი ხელმძღვანელობით და კონსულტაციით დაცულია 50-მდე საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაცია. იგი მონაწილეობდა ყვავილის ვაქცინის ახალი შტამების გამოცდასა და მათი შედარებითი უფექტიანობის შემოწმებაში. მისი ხელმძღვანელობით გამოკვლეულია შერეული ვირუსულ-ბაქტერიული ინფექციების პათოგენეზი უჯრედისა და ორგანოს კულტურების დონეზე და გნოტობიონტ ცხოველებში.

ვ.ბახუტაშვილმა თანამშრომლებთან ერთად ადამიანის პლაცენტიდან შექმნა ოთხი პრეპარატი: პლაფერონი (პლაცენტური ინტერფერონი), პლაფერონი ლბ (იმუნომოდულატორი), ამბ (აპოპტოზის ამნიოტური მოდულატორი), რბ (პეპტიდინი, ანტიშემიური პრეპარატი), რითაც, ფაქტობრივად, დასაბამი მისცა საქართველოში სამედიცინო ბიოტექნოლოგიის განვითარებას.

უკანასკნელ წლებში ვ.ბახუტაშვილი ხელმძღვანელობდა საერთაშორისო პროექტს „პლაცენტიდან გამოყოფილი ფიზიოლოგიურად აქტიური პეპტიდების სეპარირება და მათი ფარმაკოლოგიური თვისებების შესწავლა“, რომლის რეალიზაციაში მონაწილეობენ სამეცნიერო ჯგუფები იტალიიდან, ბელგიიდან და აშშ-დან.

ვ.ბახუტაშვილის მეცნიერული კვლევის შედეგები გამოქვეყნებულია 200-ზე მეტი ნაშრომის სახით (მათ შორის 5 მონოგრაფიაა).

ვ.ბახუტაშვილი იყო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს კოლეგიის წევრი და მთავარი ვირუსოლოგი, სამეცნიერო ხარისხების მიმნიჭებელი სპეციალიზებული საბჭოს წევრი, რამდენიმე სამეცნიერო ჟურნალის რედაკტორის წევრი, დიდი სამედიცინო ენციკლოპედიის თანარედაქტორი, რიგი უცხოური აკადემიების საპატიო წევრი, მრავალი ეროვნული, რეგიონული თუ საერთაშორისო კონფერენციისა და ყრილობის ორგანიზატორი.

იგი დაჯილდოებული იყო საპატიო ნიშნის ორდენით (სსრკ), დირსების ორდენით, აკად. ნ.გავილოვის სახელობის მედლით.

ლადო ბახუტაშვილი, როგორც მეცნიერი, ხელმძღვანელი, დირექტორი, მშვენიერი დიდი ოჯახის მამა, დააკლდება ქართულ მედიცინას, სამეცნიერო საზოგადოებრიობას, თავის გამოზრდილ მოწაფეებსა და თანამშრომლებს, ინსტიტუტს, რომელზეც საკუთარი ოჯახივით ზრუნავდა. მას რამდენიმე საინტერესო მსხვილი პროექტი ჰქონდა წამოწევებული. იმედია, ამ პროექტებს მისი ორი ვაჟი – იმუნოლოგები – ივანე და ალექსანდრე და მოწაფეები შეასხამენ ხორცს.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი თ.გამყრელიძე,
გ.თევზაძე, ფ.თოდევა, გ.ხარატიშვილი, ო.ხათიშვილი, ებამყრელიძე, გ.გველესიანი,
გ.ქვარაცხელია, გ.ქვესიტაძე, ჯ.ლომინაძე, რ.მეტრეველი. თ.ონიანი, მ.სალუქვაძე,
გ.ხარაძე, თ.ოოსელიანი, კ.ნადარევიშვილი, გ.ოქუჩავა, რ.სეფიაშვილი, ნ.ყიფშიძე,
გ.ხანანაშვილი, ხ.ხემინაშვილი, ა.ახათიანი, გ.ოოსელიანი, თ.დეკანონიძე, ლ.მანაგაძე,
ბ.კორსანია, ნიკ. ყიფშიძე, ნ.კიკნაძე, ზ.უკლება